Ο σύγχρονός κόσμος και η σχέση του προς τον άνθρωπο (Αρχ. Σωφρόνιος Σαχάρωφ)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 6 Νοεμβρίου, 2014

Τί συμφορά να ζούμε σε παρόμοιες μεταβατικές εποχές! Πολλά εκατομμύρια ανθρώπων υποφέρουν σε όλη τους τη ζωή. Όλη η ιστορία της ανθρωπότητας είναι εφιαλτική με αδιάκοπους αδελφοκτόνους πολέμους. Και μέχρι σήμερα -συγχωρήστε με για την έκφραση- η ανθρωπότητα παραμένει, όπως και προηγουμένως, άγρια και αιμοδιψής, βίαια και εγκληματική. Τα άγια λόγια, «*οι πραείς κληρονομήσουσι την γην*», αναμφίβολα θα πραγματοποιηθούν σε κάποια απροσδιόριστη ακόμη στιγμή, αλλά για την ώρα τρόμος και φρίκη. Η φρίκη αυτή αυξήθηκε στην εποχή μας, γιατί σε κάθε στιγμή ολόκληρη η Γη γνωρίζει λίγο πολύ όλα τα γεγονότα που είναι στη συντριπτική τους πλειοψηφία εγκληματικά και ζοφώδη.

Ωστόσο θα ελπίζουμε πέρα από κάθε ελπίδα ότι θα διευθετηθεί η συνάντησή μας πριν από το τέλος της εδώ παραμονής μας…

Η συνάντησή σου με την Ν., από όσο μπορώ να κρίνω, ήταν και ευχάριστη και σημαντική για όλους σας. Ασφαλώς αυτή γνώριζε ότι ζεις φτωχικά, και από αυτήν την άποψη δεν περίμενε τίποτε. Το κύριο είναι η ειρηνική επικοινωνία ανοικτών ψυχών με αγάπη και εμπιστοσύνη. Για τον καιρό μας αυτό είναι μεγάλο πράγμα. Ήδη κατά τη δεκαετία του 1930 ο Μπερντιάγιεφ έλεγε ότι κατά το μέτρο της τελειοποιήσεως του κοινωνικού συστήματος η προσωπική επικοινωνία μεταξύ των ανθρώπων γίνεται ολοένα σπανιότερη, και συνεπώς πιο πολύτιμη. Η επικοινωνία σχεδόν παντού οικοδομείται πάνω σε πολιτική ή επαγγελματική βάση (εμπόριο, βιομηχανία και τα όμοια), σπανιότερα πάνω σε βάση κοινών πνευματικών ενδιαφερόντων, και ακόμη σπανιότερα είναι απλώς επικοινωνία ανθρώπου με άνθρωπο. Γράφεις ότι η Ν. είναι «εξαιρετικός άνθρωπος. Σε όλους αρέσει, έχει την ασυνήθιστη ικανότητα να δημιουργεί κάποια ιδιαίτερη ψυχική επαφή με τους ανθρώπους από την πρώτη συνάντηση. Τους κατακτά όλους».

Το μυστικό των «κατακτητικών δυνάμεών» της έγκειται στο ότι καλλιέργησε στον εαυτό της, από τον καιρό της εμβαθύνσεώς της στη χριστιανική έννοια των πραγμάτων, τη συμπεριφορά προς τον κάθε άνθρωπο ως προς ανεπανάληπτη αιώνια αξία, απολύτως αναντικατάστατη με την πιο σοβαρή έννοια του λόγου αυτού. Ο άνθρωπος δεν είναι απλώς η “κορωνίδα”

του ζωικού βασιλείου, γι' αυτό και δεν επιτρέπεται, είναι εγκληματικό να τον αριθμοποιούμε (ένας, δύο, τρεις, χίλιοι, εκατομμύρια κλπ.). Ο άνθρωπος δεν πεθαίνει με την έννοια της πλήρους εκμηδενίσεως. Το πνεύμα του μεταβαίνει σε άλλη σφαίρα του Είναι. Μετάβαση από τη μία μορφή υπάρξεως σε άλλη, ατελεύτητα μεγαλειωδέστερη. Να τί είναι ο θάνατος.

Η ίδια η Ν. εκφράζεται ως εξής: «Η φιλία πρέπει να είναι σαν χάρη, όχι απαιτητική, απλή, με σταθερή ετοιμότητα να δίνει και με την ίδια απλότητα να λαμβάνει…». «Η προσέγγιση του ανθρώπου πρέπει να γίνεται έξω από κάθε ιδιοτέλεια κατωτέρου επιπέδου, ώστε να διεγείρει σε αυτόν την έκφραση των καλυτέρων ποιοτήτων του και όχι των χειρότερων. Η εμπιστοσύνη, η φιλία, η αγάπη οδηγούν σε αυτό το είδος επικοινωνίας. Η δυσπιστία, η καχυποψία, η δυσαρέσκεια, η επιδίωξη καριέρας, η ιδιοτέλεια προκαλούν αντιθέτως την αλλοτρίωση και σε τελική ανάλυση τους πολέμους. Αυτά είναι η μακραίωνη κατάρα, που βαραίνει ολόκληρη την ανθρωπότητα». Αυτή προσευχήθηκε πολύ και προσεύχεται. Αγωνίζεται να ζήσει χριστιανικά και όχι σύμφωνα με τον ζωώδη νόμο της γήινης υπάρξεως. **Τέτοια προσέγγιση των ανθρώπων στον κόσμο μας συνδέεται με την διακινδύνευση να γίνει κάποιος θύμα της εμπιστοσύνης και να "χάσει". Αλλά κατά τη χριστιανική προσέγγιση προς τους ανθρώπους η ζωή παίρνει άλλον χαρακτήρα, ανθρώπινο, ακόμη και ανώτερο από αυτόν, θεϊκό. Συνεπώς**
το κέρδος είναι ασυγκρίτως μεγαλειωδέστερο από την απώλεια.

Τον τελευταίο καιρό ασχολήθηκα με τη μετάφραση του βιβλίου «Ο Γέρων Σιλουανός» στα ελληνικά. Και πάλι έπρεπε να ζω τον κάθε λόγο προσεκτικά. Η διδαχή του πραγματικά στρέφεται προς τον άνθρωπο, την ομοίωση με τον Θεό, δηλαδή είναι αυθεντικά χριστιανική. Η Ν. αγαπά τον Γέροντα Σιλουανό.

Και εσύ να στρέφεσαι συνεχώς προς τον λόγο του, για να εννοήσεις πραγματικά τον λόγο αυτό της ζωής. Τότε οι ασθένειές σου θα λάβουν άλλον χαρακτήρα και θα τις εκμεταλλευθείς για «κρείττονα ανάβασιν». Οι άνθρωποι δεν μπορούν να αγαπήσουν με πραγματική αγάπη τον Χριστό. Αυτοί, σαν τα ζώα, αγαπούν μόνο εκείνους που τους πλησιάζουν με τα ίδια ζωώδη "αισθήματα". Αυτή λοιπόν η "ζωώδης" αγάπη υπαγορεύεται από την προκαθορισμένη κοσμική διαδικασία της φυσικής ζωής. Η αγάπη όμως του Χριστού αγκαλιάζει όλο τον κόσμο σε όλες τις διαστάσεις του μέσα στον χώρο και τον χρόνο του, δηλαδή στους αιώνες που πέρασαν και σε αυτούς που ακόμη έρχονται. Για την αγάπη αυτή είναι απόλυτα αναγκαίο να νικήσουμε **την υπερηφάνεια που μας «εμποδίζει να αγαπάμε»**. Και όταν ταπεινωνόμαστε, καταδικάζοντας τον εαυτό μας και μόνο τον εαυτό μας,

τότε δεν υπάρχει σε μας αμαρτία, και **με τον τρόπο αυτό παρέχεται η δυνατότητα στο Άγιο Πνεύμα να ενεργήσει μέσα μας**. Και αν αυτό το Άγιο Πνεύμα έρθει στην ψυχή, τότε η νίκη επάνω στον θάνατο γίνεται οφθαλμοφανέστερη από την υλική πραγματικότητα του φθαρτού αυτού κόσμου. Τότε όλα όσα φαίνονται στον άνθρωπο-ζώο αδύνατα, ανόητα, ολέθρια κλπ. παρουσιάζονται ως το αληθινό νόημα, η σοφία, η δικαιοσύνη, ως ενιαία αυθεντική ζωή, έξω από τη φθορά, από το σκοτάδι, και απ' όλα εκείνα τα κακά, με τα οποία καταστρέφεται η ανθρωπότητα.

Συνεπώς, να δώσει σε σένα ο Κύριος από το Πνεύμα Αυτό, ώστε όλοι να φθάσουμε στο τέλος της ζωής μας Εκείνον, που αγάπησε η ψυχή από τα νεανικά χρόνια. Εκείνο το Φως, έξω από το οποίο υπάρχει η αδιέξοδη τραγωδία του εξώτερου σκότους.

(Αρχ. Σωφρονίου Σαχάρωφ, «Γράμματα στη Ρωσία» – επιστολή 47, αποσπάσματα. Εκδ. Ι.Μ.Τιμίου Προδρόμου –Έσσεξ, σ. 216-219)

(Πηγή ηλ. κειμένου: fdathanasiou.wordpress.com)